

DATOS IDENTIFICATIVOS

Inmunoloxía e parasitoxía

Materia	Inmunoloxía e parasitoxía			
Código	V02G030V01604			
Titulación	Grao en Bioloxía			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde Bioquímica, xenética e inmunoloxía			
Coordinador/a	González Fernández, María África			
Profesorado	Arias Fernández, María Cristina Faro Rivas, Jose Manuel Fernández Carrera, Andrea González Fernández, María África			
Correo-e	africa@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/inmunologia/			
Descripción xeral	Materia teórico-experimental na que se adquirirán coñecementos sobre Inmunoloxía e Parasitoxía. Por unha banda permitirá coñecer ás bases fisiolóxicas da actividade do sistema inmunitario innato e adaptativo) do vertebrados. Coñecer os conceptos básicos en inmunoloxía, o orixe e diversidade de receptores específicos de antíxeno, correceptores, factores humorais (citocinas) e os seus receptores e interaccións celulares e complexidade dos mecanismos de acción en saúde e enfermidade. Por outra banda, permitirá coñecer os conceptos básicos en Parasitoxía (termos específicos). Coñecer a relación interespecífica negativa denominada Parasitismo. A súa maior e menor afinidade con outras relacóns interespecíficas. Coñecer os distintos tipos de parásitos, a súa morfoloxía, anatomía, ultraestructura, así como os seus ciclos biolóxicos e ciclos epidemiolóxicos. Coñecemento dos hospedadores, hábitos, hábitats, mecanismos de infección e infestación, etc.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B2	Capacidade de lectura e análise de documentos científicos e de interpretar datos e informacóns, extraendo o esencial do accesorio ou secundario, e de fundamentar debidamente as pertinentes conclusóns.
B3	Adquirir coñecementos xerais das materias básicas da bioloxía, tanto a nivel teórico como experimental, sen descartar unha maior especialización en materias que se orientan a un ámbito profesional concreto.
B4	Capacidade para manexar ferramentas experimentais, incluíndo a instrumentación científica e informática, que apoien a busca de solucións a problemas relacionados co coñecemento básico da bioloxía e con aqueles propios dun contexto laboral.
B5	Coñecer os niveis de organización dos seres vivos tanto dende un punto de vista estrutural (molecular, celular, orgánico) como funcional, observando as súas relacións co medio e con outros organismos, así como as súas manifestacións ante situacións de alteración ambiental.
B7	Saber recompilar información sobre temas de interese de ámbito biolóxico, analizala e emitir xuízos críticos e razoados sobre estes, incluíndo cando sexa precisa a reflexión sobre aspectos sociais e/ou éticos relacionados coa temática.

B10	Desenvolver as capacidades analíticas e de abstracción, a intuición e o pensamento lóxico e rigoroso a través do estudo da bioloxía e as súas aplicacións.
B11	Saber comunicar a todo tipo de audiencias (especializadas ou non) de xeito claro e preciso coñecementos, metodoloxías, ideas, problemas e solucións relacionadas con distintos ámbitos da bioloxía.
B12	Capacidade para identificar as súas propias necesidades formativas no campo da bioloxía e en ámbitos laborais concretos, e de organizar a súa aprendizaxe cun alto grao de autonomía en calquera contexto.
C1	Obter, manexar, conservar, describir e identificar espécimes biolóxicos actuais e fósiles
C3	Identificar, analizar e caracterizar mostras de orixe biolóxica, incluídas as de orixe humana, e as súas posibles anomalías
C4	Isolar, analizar e identificar biomoléculas, virus, células, tecidos e órganos
C8	Avaliar o funcionamento de sistemas fisiolóxicos interpretando parámetros vitais
C10	Analizar e interpretar as adaptacións dos seres vivos ao medio
C21	Realizar e interpretar bioensaios e diagnósticos biolóxicos
C25	Obter información, desenvolver experimentos e interpretar os resultados
C28	Impartir docencia e divulgar coñecementos relacionados coa bioloxía
C31	Coñecer e manexar instrumentación científico-técnica
C32	Capacidade para coñecer e manexar os conceptos e a terminoloxía propios ou específicos
C33	Capacidade para comprender a proxección social da bioloxía
D1	Desenvolver a capacidade de análise e síntese
D2	Adquirir a capacidade de organizar e planificar as tarefas e o tempo
D3	Desenvolver habilidades de comunicación oral e escrita
D4	Adquirir coñecementos de lingua extranxeira relativos ao ámbito de estudo
D6	Saber buscar e interpretar información procedente de fontes diversas
D8	Desenvolver a capacidade de aprendizaxe autónoma
D9	Traballar en colaboración ou formando equipos de carácter interdisciplinar
D10	Desenvolver o razonamento crítico
D11	Adquirir un compromiso ético coa sociedade e a profesión
D13	Sensibilización polos temas medioambientais
D14	Adquirir habilidades nas relacións interpersoais
D16	Asumir un compromiso coa calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación
e Aprendizaxe

Coñecer:	A1	B2	C1	D1
As bases orgánicas e tisulares dos mecanismos de defensa inmunitarios.	A2	B3	C3	D2
Os compoñentes celulares e humorais que participan nas respuestas inmunitarias.	A3	B4	C4	D3
A diversidade de receptores, interacciones e complexidade do sistema inmune.	A4	B5	C8	D4
Os métodos de prevención e terapia inmune en vertebrados	B7	C10	D6	
O funcionamento do sistema inmune en condicións de saúde e enfermidade.	B10	C21	D8	
Aplicar o coñecemento da inmunología e da parasitología para illar, identificar, manexar e analizar espécimes e muestras de orixe biológica, incluíndo virus, así como para caracterizar os seus constituyentes celulares e moleculares.	B11	C25	D9	
O concepto de parasitismo e os aspectos básicos das relacións parásito-hospedador.	B12	C28	D10	
A diversidade de organismos parásitos e a complexidade dos seus ciclos biológicos.	C31	D11		
As adaptacións funcionais dos parásitos ao medio (hospedadores e medio externo).	C32	D13		
Obter unha visión xeral da importancia sanitaria dos parásitos con relevancia das zoonoses.	C33	D14		
Analizar e interpretar o funcionamento dos ser vivos e a súa adaptación ao medio.				D16
Aplicar coñecementos e tecnología relativos á inmunología e a parasitología en aspectos relacionados coa producción, análise e diagnóstico de procesos e recursos biológicos.				
Obter información, desenvolver experimentos e interpretar resultados.				
Comprender a proxección social da inmunología e da parasitología e a súa repercusión no exercicio profesional, así como saber utilizar os seus contidos para impartir docencia e facer divulgación.				
Coñecer e manexar os conceptos, terminología e instrumentación científico-técnica relativos á inmunología e a parasitología				

Contidos

Tema

Bases orgánicas e tisulares e compoñentes celulares e humorales do Sistema Inmunitario nos vertebrados.	Órganos Tecidos Células Xeneralidades de receptores e compoñentes humoráis
A diversidade de receptores, interacciones e complexidade do sistema inmunitario	Leucocitos Células presentadoras de antígeno. Linfocitos T e B. Subtipos Receptores específicos de antígeno: estrutura molecular e xenética Correceptores Citocinas e receptores Complemento
Funcionamento do sistema inmunitario en condicións de saúde e enfermidade	Resposta inmune a patógenos (bacterias extracelulares, intracelulares, virus, fungos, parásitos). Vacunas Inmunodeficiencias Resposta a tumores Enfermedades autoinmunes Alergias
Técnicas inmunológicas	Conceptos básicos de técnicas inmunológicas más frecuentemente utilizadas.
Concepto de parasitismo e aspectos básicos das relacións parásito-hospedador	Parasitismo e Parásitos. Oxigen e evolución do Parasitismo. Tipos de hóspedes Acciones dos parásitos sobre os hospedadores e acciones dos hospedadores sobre os parásitos. Vectores de parásitos. Índices ecoparasitológicos.

A diversidade de organismos parásitos e a complexidade dos seus ciclos biolóxicos. As adaptacións funcionais dos parásitos ao medio (hospedadores e medio externo)	Grupos de parásitos. Tipos de Ciclos Biolóxicos. Epidemioloxía: Ciclos Epidemiolóxicos. Distribución Xeográfica dos Parasitismos e Parasitos: Zonas Endémicas; Epidémicas e Pandémicas. Adaptacións dos parásitos.
Importancia sanitaria dos parásitos	Concepto e desenvolvimento da enfermedade parasitaria. Zoonosis. Problemas na saúde dos animais. Problemas na saúde Humana.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	5	3	8
Prácticas de laboratorio	12	3	15
Traballos tutelados	1	17.5	18.5
Sesión magistral	37	55.5	92.5
Probas de tipo test	1	7	8
Probas de resposta curta	1	7	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Seminarios	Impartiránse seminarios da parte de Inmunoloxía e da parte de Parasitoloxía. É obligatoria a asistencia a todos os seminarios. A falta de asistencia sen xustificación, fará que os seminarios se suspendan, e polo tanto a materia. O obxectivo principal desta actividade é que os alumnos adquiran formación sobre determinados aspectos relevantes e aplicados da Inmunoloxía e da Parasitoloxía.
Prácticas de laboratorio	Para facer as prácticas de laboratorio de Parasitoloxía, os alumnos distribuiránse en grupos. Cada grupo terá un número reducido de alumnos. É obligatoria a asistencia a todas as clases prácticas. La falta de asistencia sen xustificación fará que las prácticas se suspendan, e por tanto la materia. As sesións de prácticas estarán dirixidas á aprendizaxe dunha serie de técnicas de identificación morfolóxica e diagnóstico de parásitos e tamén a resolución de problemas de ecoparasitoloxía.
Traballos tutelados	Os alumnos realizarán de forma voluntaria un traballo escrito sobre un tema proposto polo profesorado.
Sesión magistral	Impartiránse 24 horas de clases teóricas da materia de Inmunoloxía e 12 horas da materia de Parasitoloxía. Clases de 50 minutos nas que o alumno aprenderá os conceptos básicos da Inmunoloxía e da Parasitoloxía e tamén, a súa importancia nas Ciencias da Natureza, Biología e Ciencias da Saúde.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminarios	Os alumnos poderán acudir o despacho dos profesores fora das horas de tutorías, previa marca dunha cita, para ser atendidos nas súas dúbidas relativas as prácticas de laboratorio, seminarios, traballos tutelados, os distintos tipos de probas previstas para o exame e conceptos do temario.
Prácticas de laboratorio	Os alumnos poderán acudir o despacho dos profesores fora das horas de tutorías, previa marca dunha cita, para ser atendidos nas súas dúbidas relativas as prácticas de laboratorio, seminarios, traballos tutelados, os distintos tipos de probas previstas para o exame e conceptos do temario.
Traballos tutelados	Os alumnos poderán acudir o despacho dos profesores fora das horas de tutorías, previa marca dunha cita, para ser atendidos nas súas dúbidas relativas as prácticas de laboratorio, seminarios, traballos tutelados, os distintos tipos de probas previstas para o exame e conceptos do temario.

Avaluación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminarios	Os seminarios dos módulos Inmunoloxía e Parasitoloxía son obligatorios. Se avaliará a capacidade dos alumnos de cada grupo para resolver con éxito os supostos prácticos expostos, e responder de forma clara a os interrogantes que se lle expoñan.	1	C21 D2 C25 D10

Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio son obligatorias. A falta de asistencia sen xustificación, suporá un suspenso. Avaliarase a actitude e as capacidades e destrezas adquiridas polos alumnos durante las prácticas, así como a súa capacidade para dar resposta as cuestiós expostas polo profesor en relación coas actividades realizadas durante estas sesiós.	9	C1 C3 C4 C8 C21 C25 C31 C32	D1 D8 D9 D10
Traballos tutelados	O traballo tutelado contará ata un máximo dun 10% da materia, sempre que o exame da materia estea aprobado. O traballo (individual) presentarase por escrito sobre un tema proposto polo profesorado.	10	C25	D1 D2 D6 D8 D10
Probas de tipo test	Realizaranse preguntas tipo test.	30		C1 D1 C3 D2 C4 D3 C8 D4 C10 D8 C21 D9 C32 D10
Probas de respuesta curta	Realizaranse preguntas de respuesta curta e problemas	50	A1 B2 A2 B3 A3 B4 A4 B5 B7 B10 B11 B12	C1 D1 C3 D2 C4 D3 C8 D4 C10 D8 C21 D9 C32 D10 C31 D11 C32 D13 C33 D14 D16

Outros comentarios sobre a Avaliación

-O 80% (hasta 8 puntos) do exame final estará desagregado da seguinte maneira:

Módulo Inmunoloxía: 44%: hasta 4,4 puntos o exame.

Módulo Parasitoloxía: 36%: hasta 3 puntos o exame e hasta 0,6 puntos os seminarios.

-O 9% (hasta 0,9 puntos) das prácticas (só módulo Parasitoloxía) estará desagregado da seguinte maneira: Actitude e aptitudes durante las sesiós: 4,5% (hasta 0,45 puntos). Exame de prácticas (resolución de problemas): 4,5% (hasta 0,45 puntos)

-O 1% (hasta 0,1 puntos) dos seminarios (módulo Inmunoloxía)

-O 10% (hasta 1 punto) do traballo voluntario do alumno.

A nota final da materia, por tanto, estará composta dun 45% (hasta 4,5 puntos) de cada módulo, más o 10% (hasta 1 punto) do traballo. En calquera caso, para poder superar a materia e sumar a nota do traballo deberán alcanzarse polo menos 2 dos 4,5 puntos asignados a cada módulo.

Os alumnos que suspendesen só un módulo da materia (Inmunoloxía a Parasitoloxía) non terán que presentarse ao módulo aprobado en seguintes oportunidades/convocatorias.

Os alumnos que superasen as prácticas tampouco terán que repetilas en próximas oportunidades/convocatorias. Polo contrario, os que non as superasen deberán repetir o exame de prácticas (resolución de problemas), xunto con exame de teoría.

A nota do traballo e dos seminarios será conservada só para a seguinte oportunidade-convocatoria.

FECHAS DE EXAMES

PRIMEIRA CONVOCATORIA:

MÓDULO PARASITOLOXÍA (12 MAIO 2016)

MÓDULO INMUNOLOXÍA (27 MAIO 2016)

SEGUNDA CONVOCATORIA

MÓDULO PARASITOLOXÍA (4 XULLO 2016)

MÓDULO INMUNOLOXÍA (4 XULLO 2016)

Bibliografía. Fontes de información

Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillaiport M., **Inmunología celular y molecular**, Elsevier Saunders,
Regueiro, JR, Lopez Larrea, C, González-Rodriguez, S, Martinez-Naves, E., **Inmunología, 4ª edición**, Panamericana,
Kindt, T.J, Goldsby, R.A, Osborne, B.A., **Kuby Inmunology. 6º Edición**, McGraw/Hill,
BEAVER, P.C., JUNG, R.C. & CUPP, E.W., **Parasitología Clínica de Craig Faust**, Masson Editores,
MEHLHORN, H., **Encyclopedic Reference of Parasitology. 2nd. Edition**, Springer Verlag,
CORDERO DEL CAMPILLO, M., ROJO-VAZQUEZ, F.A., MARTINEZ, A.R., SANCHEZ, C., HERNANDEZ, S., NAVARRETE,,
Parasitología Veterinaria, McGraw/Hill Interamericana,
Roberts, Larry S., **Gerald D. Schmidt & Larry S. Roberts' foundations of parasitology / Larry S. Roberts, John Janovy**, McGraw/Hill,
Gállego Berenguer, J., **Manual de parasitología : morfología y biología de los parásitos de interés sanitario**,
Barcelona : Universitat de Barcelona, D.L.,
Eric S. Loker and Bruce V. Hofkin., **Parasitology: A Conceptual Approach**, Garland Sciences,
<http://www.dpd.cdc.gov/dpdx/>, Centers for Disease Control & Prevention National Center for Zoonotic, Vector-Borne, and Enteric Diseases Division of Parasitic Diseases,
<http://www.cdc.gov/dpdx/>, .. ,
<http://dir.yahoo.com/Science/biology/parasitology/>, Directorio Yahoo de Parasitología,
http://www.dpd.cdc.gov/dpdx/HTML/Para_Health.htm, Laboratory Identification of Parasites of Public Health Concern,
<http://members.tripod.com/~LouCaru/index-3.html>, Parasitology Images,
<http://www.cvm.okstate.edu/~users/jcfox/htdocs/clinpara/Index.htm>, Oklahoma State University. College of Veterinary Medicine, Parasitology Teaching Resources,
<http://www.wehi.edu.au/MalDB-www/who.html>, WHO/TDR Malaria Database,
<http://www.who.int/en/>, Organización Mundial de la Salud,
<http://www.who.int/tdr/>, TDR - For research on diseases of poverty,
<http://www.cdfound.to.it/>, Atlas of Medical Parasitology,
<http://www.med.sc.edu:85/book/parasit-sta.htm>, Microbiology and Immunology On-Line. University of South Carolina,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas avanzadas en bioloxía/V02G030V01504

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bioquímica I/V02G030V01301
Bioquímica II/V02G030V01401
Citoloxía e histoloxía animal e vexetal I/V02G030V01303
Citoloxía e histoloxía animal e vexetal II/V02G030V01403
Zooloxía I: Invertebrados non artrópodos/V02G030V01305
Zooloxía II: Invertebrados artrópodos e cordados/V02G030V01405
Fisioloxía animal I/V02G030V01502
Fisioloxía animal II/V02G030V01602

Outros comentarios

Os alumnos deben ter un nivel axeitado de inglés.